

A sztalingrádi területen nemrég feltárt földgáz-lelőhelyek kihasználására megépült az Arcseda-Sztalingrád földgázvezeték.

*

Tujmazi (Baskir A. Sz. Sz. K.) és Omszk között megépült az 1332 km hosszú olajvezeték, amely ma a leghosszabb a Szovjetunióban.

*

A Szovjetunióban 1955-ben létesült az első vasúti kompjárat, amely a Keresi tengerszoroson vezet át. A komp a Keresi félszigeten fekvő Krim vasútállomást köti össze a Taman félszigeti Kavkaz állomással és 1000 km-rel rövidíti meg a vasúti távolságot a Krim félsziget és a Kaukázus között.

*

Az Ukrán Sz. Sz. K. Lvovi és Volinai területén a második világháború után nagyjelentőségű kőszén-telepeket fedeztek fel. Ezek vannak hivatva a Szovjetunió nyugati területeit (Leningrádtól Nyugat-Ukrajnáig) szénrel ellátni.

Az új bányavidék főbb települései a gyorsan fejlődő bányászközség Novovolinszkij (Volinai terület,

Ivanovicsevi körzet) és az új város Cservonograd (ami ukránul Vörösvárost jelent), amely a Lvovi terület Zabug (Bugon túli) körzetében fekszik. Az egész iparvidék központja Szokalj, amely már ma jelentős várossá fejlődött.

*

A Szovjetunió Legfelső Tanácsa az Üzbeg és Kazah Szovjet Szövetségi Köztársaságok közös javaslatára 1956 márciusában elrendelte a Kazah Köztársaság bosztandiki körzetének és az „Éhség-sztyepp“ egy részének az Üzbeg köztársasághoz való átcsatolását.

Szudán

1956. január 1-én az Angol-Egyiptomi Szudán néven ismeretes brit-egyiptomi kondominium önálló állam lett Szudán néven.

Törökország

Törökország fővárosának, Ankara-nak lakossága 1955 nyarán elérte a 400 000-ret.

Összeállította: Radó Sándor

EGYESÜLETI HÍREK

A Geodéziai és Kartográfiai Egyesület alakuló közgyűlése

A Geodéziai és Kartográfiai Egyesület 1956. április 21-én a MTESZ székházában tartotta alakuló közgyűlését. A többszáz résztvevő zsúfolásig megtöltötte a MTESZ nagytermét, ami bizonyíték arra, hogy a földmérők és térképészek körében az érdeklődés az egyesület iránt megvan és az eredményes munkának a tárgyi feltételei biztosítottak.

Az előkészítő bizottság nevében Lippich László üdvözölte a megjelenteket. Javaslatára az alakuló közgyűlés elnökének Tárczy-Hornoch Antal akadémikus választotta meg.

Tárczy-Hornoch Antal megnyitó beszédében a következőket mondotta:

Mélyen tisztelt alakuló ülés!

Nagy megtiszteltetés jutott osztályrészemül, hogy a magyar geodéták és kartográfusok nagy egyesületének mai alakuló ülését megnyithatom. Alakulásának előzményeiről a következő előadás részletesen beszámol, s én ezért most csupán annak a megállapítására szorítkozom, hogy ez egy újabb mértföldkövet jelent a magyar geodéziának és kartográfiának nem is olyan szegényes történetében.

Mint ismeretes, ebben az évben készül az ÁFTH saját, illetőleg jogelődje fennállásának százéves fordulóját megfelelő kiállítással egybekötve megünnepegni. De a magyar geodéziának szála még száz évnél is jóval régebbre nyúlnak vissza. A magyar Lázár diák térképei 1528-körül készültek; a magyar bányavárosok bányatérképei, a világ legelső bányatérképei az 1560-as évek körül keletkeztek. A külföldön még most is jól ismert Mikoviny Sámuel működési ideje 1725 és 1750 közé esik. Vásárhelyi Pál és Huszár Mátyás tiszteletet parancsoló személye a múlt század első évtizedeiben szerzett megbecsülést a geodéziai gyakorlatnak, míg a tudományos geodézia terén, — hogy csak néhány nevet említsünk, — Kruspér István, Fasching Antal, Cséti Ottó, s felsőgeodéziai munkái alapján Eötvös Lóránd váltak halhatatlanná.

Igen kiváló eredményeik ellenére mindezek azonban csak egyes, bár messze kimagasló, de egymástól már korban is elszigetelt jelenségek és személyiségek voltak. A magyar tudományos geodézia intézményes

kibontakozása a felszabadulás évekre esik, s örömdetesen olyan rohamos fejlődést mutat, hogy ma már a magyar geodéziának nemzetközi híre és tekintélye van, s több területen igen előkelő helyet foglal el.

Nem lesz talán érdektelen a fentiek értelmében helyzetünket felmérni, hogy ebből további feladatainkat és kötelezettségeinket megállapíthassuk.

A kiegyenlítőszámítás, a pontossági vizsgálatok és a legkedvezőbb súlyelosztás terén a magyar geodézia hatalmas lépésekkel jutott előre, s ezek elméletének továbbfejlesztésében is jelentős, nemzetközileg is méltányolt eredményeket ért el. Míg régebben alig találunk erre vonatkozó tanulmányokat, a legutolsó évtized irodalmának jelentős részét ez teszi ki, s immár egy egész gárda munkálkodik igen szép eredménnyel ezen a téren. A három legutóbbi eredményesen megvédett geodéziai kandidátusi disszertáció anyaga is e témakör keretébe tartozik. Nehéz lenne számomra az elért nagyszámú, s tudományosan is jelentős eredményt részleteiben is felmérni, csak arra utalok, hogy ezek az alsó- és felsőgeodézia, a fotogrammetria, a földalatti mérések és a geofizika nagyszámú problémáját ölelik fel. Ki kell emelnem mégis a kontinentális hálózatok kiegyenlítésére kidolgozott magyar módszert, amely a felsőgeodézia egyik igen fontos, hosszú évtizedeken keresztül ismételt tárgyalta feladatára ad szabatos megoldást és amelynek matematikai építménye szolgált alapul elsőrendű hálózatunknak a harmadrendűből számítás útján való levezetésére, amely magyar módszer gyanánt kezd bevonulni a nemzetközi irodalomba. Ugyancsak magyar módszer gyanánt kezdik ismerni az alagútkitűzések pontossági vizsgálatára megadott eljárásokat, amelyeknek helyességét ugyancsak gyakorlati tapasztalatok támasztják alá.

Komoly és értékes vizsgálataink vannak a vetületek és rokon-tudományaik területén is. A kutatók száma itt ugyan még kisebb, de az eredmények nem kevésbé jelentősek. Az egyes hazai vetületek és a különböző sávzsélességek közti átszámításra, valamint általában a vetületekre igen értékes vizsgálatok jelentek meg. A különböző ellipszoidok közötti összefüggések levezetése nemcsak nálunk fontos a Bessel-féle ellipszoidról a Kraszovszkij-féle való átmenet miatt, hanem mindenütt ott is, ahol új ellipszoid-méretekre térnek át. A síkvetületi koordinátarendszerek közötti Papp Gyula-féle átszámításnak matematikai szépsége mellett nagy gyakorlati jelentősége is van.

A Kraszovszkij-ellipszoid elhelyezésére vonatkozó vizsgálatok is érdekes új problémákat vetettek fel. A lehető pontos elhelyezést elősegítik azok a vizsgálatok, amelyek lehetővé teszik, hogy az Eötvös-inga mérési adataiból egyszerűbb módszerekkel lehessen a függővonal-elhajlásokat meghatározni.

A függővonal-elhajlások meghatározásába belekapcsolódnak a földrajzi helymeghatározások, amelyeknek persze más feladatai is vannak. E téren is vannak eredeti elgondolásokat tartalmazó vizsgálataink, bár számuk az előbbi csoportokhoz viszonyítva elmarad.

Az invár-drótokkal történő alapvonal-mérésről viszont több tanulmány, s Oltay Károly könyve jelent meg, s a magyar képleteket a külföld is egyre kiterjedtebben kezdi használni, sőt a Jordan—Egert kézikönyv legújabb kiadása számítási példa gyanánt is magyar számítást óhajt közölni. A szélnyomás hatásának matematikai megfogását az eddigi gyakorlati ellenőrzések megerősítették.

Jelentős eredményeket mutathatunk fel a háromszögelési hálózatok tervezése, a pontok állandósítása és új típusú gúlák kikísérletezése terén. Az acéllal kombinált szétzedhető gúláink igen jól beváltak, s mellett jelentős megtakarítást is eredményeznek.

A szintezések terén elvi jellegű vizsgálat eddig viszonylag kevés jelent meg; annál több a magassági-, illetőleg kéregváltozások vizsgálata, s ezek okainak kiderítésére irányuló kísérlet, különösen a gravitációs anomáliák és kéregmozgások közti kapcsolat megállapítására. Egyébként a gravitációs erőnek a különböző ellipszoidon való eloszlására is vannak vizsgálataink.

Az alsógeodézia területén szaklapjaink tekintélyes geodéta-gárdától származó, nagyszámú és értékes tanulmányt közöltek, amelyek — hogy csak néhányat említsünk — a városmérések, az alsórendű háromszögelések, pontkapcsolások, részletmérések, területmeghatározások, a tahimétria számos problémáját vették, a mérőszattal kapcsolatban is — sokszor egészen új eredményekkel — vizsgálat alá.

A domborzati viszonyokat ábrázoló térképeink geodétáink figyelmét erre a problémakörre is reáterelték és a domborzattal, valamint rokon tudományaik köréből már figyelemreméltó tanulmányok láttak napvilágot. Mindez átvezet már a kartográfiahoz, amelynek művelői kartográfiai irodalmunkat több értékes tanulmánnyal gazdagították. Ezek közül kiemelkedik a magyar térképirás történetéről írt nagy munka. A térképészet tudományát a földrajztudományi kutatócsoport munkatársa főleg térképtörténeti munkássággal gazdagította. 1952-ben az ÁFTH megalakulásával kapcsolatban a polgári térképellátás feladata a Geodéziai és Kartográfiai Intézet kezébe került, majd 1954 vége óta a rohamosan fejlődő Kartográfiai Vállalat gondoskodik az ilyen térképek korszerű kiadásáról.

Igen jelentős fejlődésről számolhatunk be a műszertan terén. A belsőképzéssel távcsövek pontossági viszonylata, a távcsövek homályosodásának a kérdése pl. geodétáinkat legközelebből érinti. Hasonló vonatkozik a magyar geodéziai műszergyártás problémáira és eredményeire is, amelyekbe geodétáink — ellentétben a külföldi példakkal — eddig nem kapcsolódtak be eléggé. Annál örvendetesebb, hogy az ÁFTH egyetemes használatú fényvetítője igen jól bevált. Komoly remény van e téren a javulásra, s biztató támpontjaink vannak arra is, hogy rövidesen korszerű magyar geodéziai műszereink megjelennek a piacon. Addig is már kialakult módszerek állnak teodolitjaink és szintezőműszereink megvizsgálására mind a köröztások, mind a libellák és távcsövek, mind az egész műszer tekintetében.

Kedvezőnek mondható a helyzet a bányamérés elméletének továbbfejlesztését illetően. A kutatásban résztvevők száma viszonylag jelentős, s a nemzetközileg is méltányolt eredmények főleg a földalatti koordináta-rendszerek tájékoztatására, alagútkitűzésekre, kényszerközponosításokra és a közetmozgások szabatos megállapítási módszereire vonatkoznak. A nagy fejlődésre kétségtelenül serkentőleg hatott, hogy a földalatti vasút időszerű geodéziai problémáit meg kellett oldani.

A fotogrammetria terén, sajnos, egyelőre csak biztató kezdetekről beszélhetünk, s geodéziai alkalmazási vonalán nincsenek olyan új eredményeink, amelyek

nemzetközi viszonylatban is úttörőknek lennének mondhatók. A fatömegek fotogrammetriai úton történő meghatározására viszont eredeti és eredményes vizsgálatok folynak. A fotogrammetria tudományos és gyakorlati fejlesztése kell, hogy a közeljövő egyik fontos feladata legyen a számunkra, hogy az elmaradást behozzuk. Persze ehhez elsősorban korszerű műszerek kellenek mind a gyakorlat, mind a kutató intézetek, tan-székek számára.

Még nagyobb az elmaradás a külföldhöz viszonyítva a fény- és elektromágneses hullámokkal való távmérések geodéziai alkalmazása terén. A kutatást és továbbfejlesztést itt is elsősorban az akadályozza, hogy nincsenek megfelelő műszereink. Akár kollektív együttműködéssel való elkészítés, akár behozatal útján, de legalább egy-egy ilyen geodéziai távmérőt mentül hamarabb elő kell teremteni, mert különben a geodézia eme legkorszerűbb területén utolsó helyre kerülünk, s az elmaradást csak nagyon nehezen — vagy egyáltalában nem — lehetne majd behozni.

Igen komoly nehézségek mutatkoznak a geodézia számítási segédeszközei tekintetében is. A régi számológépek már elavultak, bár ezekből sincs elegendő. A függvény-számológépek már pl. a szinusz és koszinusz értékek interpolálását is elvégzik, s így lényegesen gyorsabban, amellet, hogy nem is nagyon drágák. Teljesítőképeség dolgában természetesen ez sem versenyezhet az elektronikus számológépekkel, amelyeknek munkabírása szinte korlátlan. Ez a körülmény a geodézia újabb forradalmasítását jelentheti, hiszen néhány ezer normálegyenletet is egy-két hónap alatt le tud fejteni. Akkor azonban nincs akadálya pl. a kontinentális hálózatokban a föltételek együttes kiegyenlítésének; a fotogrammetriában az alappontok meghatározásánál előtérbe kerülhetnek a numerikus eljárások és így tovább. Legalább egy-két kisebbteljesítményű elektronikus számológépre geodéziai intézményeinknél is nagy szükség lenne.

Röviden és vázlatosan — az idő rövidsége miatt a teljes felsorolásnak igénye nélkül — végigfutottunk geodéziánk és részben kartográfiánk jelenlegi állapotán. Megállapítottuk hiányosságait és eredményeit. Ez utóbbi nem volna teljes, ha nem emlékeznénk meg az állami szerveink által kiadott korszerű utasításokról, amelyek fontos biztosítékai a gyakorlati geodézia és kartográfia színvonalának és további fejlődésének. Ezt segíti elő a befejezése előtt álló geodéziai szakszótár is, amely a szakkifejezések egységes használatát mozdítja elő.

Az eddigi eredményeket egyesület nélkül, csupán az Akadémia geodéziai bizottságának viszonylag szűk területére korlátozott összefogó tevékenysége mellett sikerült kivívni. Most, hogy végre egyesületünk megalakul, reméljük és biztosra vesszük, hogy a magyar geodéták és kartográfusok egész körére kiterjedő működésével tudományunkat az elmélet és gyakorlat terén egyaránt még jelentősen továbbfejleszti népünk, népgazdaságunk, de az egész emberiség javára is. És ha a magyar geodéziának eddig komoly nemzetközi megbecsülésben volt része, tudományos egyesületünk megalakulása révén ennek fokozását várhatjuk. Szívem legmélyebből kívánom, hogy így legyen! Összelve geodétáink és kartográfusaink felkészültségét, akaraterejét és alaposságát, tudom, hogy így is lesz!

*

Ezután *Raum Frigyes* a következőkben ismertette az egyesület feladatait és programját.

Tisztelt alakuló közgyűlés!

A földmérők és a térképészek tevékenységével az élet jóformán valamennyi területén találkozunk. Ott találjuk a geodétákat a magas színvonalú tudományos munkáknál, a földalak meghatározás, gravimetriai mérések és szabatos szintezéseknél ugyanúgy, mint a gyakorlatban az ipartelep-tervezésnél, útkitűzésnél és különféle telepítésekben. A földmérő munkája nélkül nincs korszerű városrendezés, sem korszerű bányaművelés, sem földalatti építés, mert az alaphálózatot és a térképet ő adja hozzá. Megtaláljuk a földmérőt a mezőgazdasággal kapcsolatos munkáknál is. Az ő fel-

adata volt a földreform végrehajtása és most ugyancsak ő végzi az üzemrendezéseket, tagosításokat és az egyéb földrendezési feladatokat. A térkép ma már végig kíséri egész életünket. Kartográfusaink munkájának az eredménye a különböző iskolai, katonai, turista és szántalan egyéb célt szolgáló atlasz és falitérkép.

A magyar földmérő és térképező munkának igen szép hagyományai vannak. A mérnöki tudományok közül a földmérési és térképezési tudományok a legregibbek. A többi szakágazatok ebből fejlődtek ki. Hazánkban is az elmúlt századokban az úgynevezett „földmérő inzselér” főfoglalkozása a földmérés és térképezés volt és mint mellékfoglalkozást végezte el a vízrendezési, erdészeti, út-, hidépítési feladatokat.

A magyar műegyetem megnyitása előtt a mérnök-képzés 1782-től 1856-ig a budai tudományegyetem bölcsészeti karával kapcsolatos mérnöki intézetben, történt. Ennek a neve „Institutum geometricum” vagyis magyarul „Földmérő Intézet” volt. Ez is bizonyította arra, hogy amit akkor geometriának, ma geodéziának neveznek, az a tudomány volt a mérnök-képzés legfontosabb alapja. Volt még régebbi mérnök-képző iskolánk is, ahol ugyancsak mint főtantárgyat földmérést tanítottak. Ez volt a Szenci iskola, 1763–1780 között működött. Műegyetemünk őseire annál büszkébbek lehetünk, ha figyelembe vesszük, hogy a világ első műegyeteme a párisi „Ecole central de travaux publics” csak 30 évvel később, 1794-ben, a bécsi 1815-ben, a berlini pedig csak 1821-ben létesült.

Meg kell említeni, hogy földmérőképzés a Szenci iskola előtt is volt. Például az 1735-ben alapított selmecbányai bányatípusképző iskolából is kerültek ki földmérők. De tanították a földmérést a régebbi különböző iskolákban is.

Tehát, minden túlzás nélkül megállapíthatjuk, hogy a geodéziai tudományoknak nálunk olyan mély gyökerei vannak, melyek olyan régi időkbe nyúlnak vissza, mikor még a nyugati nemzetek sem tudtak jobb eredményt felmutatni.

A régi magyar földmérők között olyan neveket találunk, mint Lázár diák, aki még a török idők előtt készítette az akkori időben korszerű térképet Magyarországról, Hontérusz János 1532-ben készítette el Erdély térképét, Zsamboky János és Lázus Farkas szintén az 1500-as évek ismert térképkészítői. Ki nem ismerné Mikovnyi Sámuel nevét a XVIII. század elején a világ egyik legnagyobb mérnöki lángelméjét és Helb Miksát, aki világhírű csillagászati munkája mellett kiemelkedik mint bányafelmérő és térképrajzoló is. Gáti István földmérőmérnök elsőnek már 1780-ban hirdette a számszerű felmérési eljárást. A jászság és kunsgát mérnökének nevét, Bedekovics Lőrincet majdnem mindenki ismeri. A XVIII. századból is számos magyar földmérő, térképész, geodéta, topográfus nevét ismerjük. Fallon Lajos háromszögelési munkáival, Vásárhelyi Pál az Alduna térképezésével, Jeney Erdély és Horvátország katonai felmérésével örököltette meg nevét. Ezt a sort még sokáig folytathatnánk egész napjainkig.

Tisztelt közgyűlés! Azért emlékeztem meg röviden a régi idők geodéta mérnök-képzéséről, mert a földmérők és térképészek társadalmi megmozdulása is hasonló fejlődésen ment keresztül mint felsőbb iskolai képzésük. A legelső társadalmi megmozdulások ebből következőleg nem voltak szakosítva. A mérnök-képzés szakosításával párhuzamosan alakultak ki a különböző műszaki egyesületek is. Ezek az egyesületek igen szépen fejlődtek és különösen a felszabadulás után nagy eredményeket is értek el. Az egyesületek száma növekedett, tagságuk is szaporodott, de ami a legfontosabb, működésükkel már eddig is sokat vitték előre műszaki fejlesztésünk kérdését.

Mint tudjuk a geodéta mérnök-képzésben a döntő változás 1949-ben történt. A Műszaki Egyetem földmérő mérnöki karának megalapítása fokozottabban ismét előhozta azt a kérdést, hogy a földmérőknek és a térképészeknek miért nincs önálló egyesületük? Egy kis részük különböző más műszaki egyesületekben fejtette ki tevékenységét, de a legnagyobb részének mindaddig nem volt módja, hogy úgy a saját továbbképzé-

sében, mint egyes kérdések megoldásánál rendelkezésre álljon az a társadalmi erő és lehetőség, ami például a vízismérnököknek, vegyészeknek, bányászoknak, kohászoknak, erdészeknek, geológusoknak és még sok másnak évtizedek óta megvolt.

Mindenkor nehézséget okozott a földmérők szétosztása, állandó vándorló munkája. Nehezebb volt mindig az egyesületi élet megszervezése, mint pl. az egy helyen dolgozó bányá- vagy vegyész mérnököknél, de azért némi eredményeink ezen a téren már régebben is voltak. Nézzük a számottevőbbeket.

A legjelentősebb a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet keretében végzett munka volt. A földmérők és a térképészek az Egylet alapításától, 1867-től kezdve, résztvettek annak munkájában. Az egyesület lapjában az első számoktól kezdve állandóan jelentek meg geodéziai tárgyú cikkek. Mint az új eljárások keresője a lap már 1872-ben foglalkozik a fotogrammetria alkalmazásával felmérési célokra. Az Egylet konkrét feladatokat is elvégzett pld. 1870-ben kiadta a kataszternél használt szavak magyar-német szótárát. 1900-tól a geodéták már önálló szakosztályon belül dolgoztak. Az Egylet 1944-ig működött.

A megszűnt egyesület szakmai képzési feladatát részben pótolta egy ideig a Magyar Mérnökök és Technikusok szakszervezetének geodéziai szakosztálya. A szakszervezetek átszervezése után ez a rövid ideig, 3 évig tartó, de eredményes munka teljesen megszűnt.

A Mérnök Egylet után a legjelentősebb a „Fotogrammetriai Társaság” volt. Ez a kizárólag geodéta és térképész egyesület rövid ideig 1929-től 1939-ig működött. Jelentős nemzetközi kapcsolatot épített ki és résztvett több Nemzetközi Kongresszuson is. A társaság évkönyveiben értékes tanulmányok és cikkek jelentek meg. Hiányosság volt, hogy a Társaság munkája csak kis körre korlátozódott, taglétszáma 100 körül mozgott, soha nem haladta meg a 150-et. Ennek oka az akkori nehéz gazdasági helyzet is volt, amint az akkori főtitkári beszámoló is mondja: „Az a harc, melyet tagjaink legnagyobb részének ma megelégeltetését folytatnia kell, kimutathatólag megnehezíti a tudományos munkát.”

Meg kell még említeni a „Földmérőmérnökök Országos Egyesületét” és a „Mérnökök Országos Földmérő és Parcellázó Szövetkezetét.” Mindkettő a 30-as években alakult. Bizonyos kapcsolatot tartottak a Magyar Mérnök- és Építész-Egylettel is. Nagyobb jelentőségük azonban nem volt, tevékenységük főleg a tagosítási előírások és díjszabások elkészítésére, magánmérnökök között a munkák elosztására stb. terjedt ki. Szakmai kérdések fejlesztésében jelentős eredményt nem értek el.

Tisztelt közgyűlés! Mint már előbb említettem, geodéziai és térképészeti egyesület nem létezését már évek óta sokan hiányolták. Szakmai egyesület hiányában térképészeink egy része a „Földrajzi Társaság”, a geodéták kis része pedig a Mélyépítő, Geofizikai, Bányász, Erdész és más egyesületek keretében tevékenykedett. Hogy mégis ilyen sokáig tartott, míg az alakuló közgyűlést összehívtuk, annak az az oka, hogy először részletesen számbavettük erőnket, megvizsgáltuk, hogy milyen aktivitásra számíthatunk. Ma az egyesület megalakítása nem csak szükséges, de eredményes működésének objektív feltételei is megvannak. Adatgyűjtésünk szerint hazánkban közel 2000 mérnök és technikus főfoglalkozása a térképészet és a geodézia. Ezekon kívül még számosan vannak, akik szakterületükön mint kapcsolódó tudományt művelik. Az előzetes felhívásra eddig több mint 900-an küldtek belépési nyilatkozatot. Ez a szám a megalakulás után még bizonyára növekedni fog és így egyesületünk a taglétszám szerint is jelentős lesz. Ennél lényegesebb azonban, hogy a legfontosabb geodéziai szervek, mint a soproni, a budapesti egyetem, a Hadmérnöki Kar, az ÁFTH, a Honvéd Térképészeti Intézet, a Tudományos Akadémia geodétái teljes létszámmal résztvesznek és támogatják az egyesület munkáját.

Tisztelt közgyűlés! Az előkészítő bizottság elkészítette az egyesület programját és a MTESZ segítségével összeállította az egyesület alapszabálytervezetét.

Az Egyesület a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének keretén belül működnek. A MTESZ 24 tudományos egyesületének eddigi eredményei alapján biztosak vagyunk abban, hogy a mi egyesületünk is meg fogja kapni azt a támogatást, amire szükségünk lesz ahhoz, hogy a kitűzött céloknak megfeleljünk. Itt említem meg, hogy a szervezés során már eddig is messzemenő támogatást kaptunk a MTESZ-től, amiért itt fejezem ki köszönetemet.

Az egyesület feladata, hogy a felső és általános geodézia, bányamérés, alagút- és földalatti mérés, topográfia, kartográfiai tudományok és ezek valamennyi alkalmazási területén a Magyar Tudományos Akadémia irányításával széles társadalmi alapot teremtsen a tudományok fejlesztésére. Az egyesület feladata, hogy tag-sága szakmai tudásával támogassa a párt- és kormány-határozatok végrehajtását és ezen a módon is tevékenyen részt vegyen a szocializmus építésében.

Az egyesület feladata, hogy a Magyar Dolgozók Pártja és a Kormány célkitűzéseinek megfelelően megszervezze a tagság társadalmi munkáját a térképészeti, geodéziai, topográfiai tudományágak fejlődésének előmozdítására, a technikai haladás, a műszaki színvonal állandó emelése érdekében.

Be kívánjuk vonni a geodézia és kartográfia különböző területén, üzemekben, tudományos intézetekben, tervező irodákban, és egyetemeken, vállalatoknál és államigazgatási szerveknél dolgozó mérnököket, technikusokat, kutatókat, valamint a szakma iránt érdeklődő kiváló fizikai dolgozókat, a tudományág fejlesztését szolgáló műszaki és tudományos feladatok megoldásába.

Az egyesület a kitűzött feladatok megoldása érdekében közvetlen segítséget tud nyújtani tagjainak. Felkarolja a helyes kezdeményezéseket, fórumot biztosít tudományos téren véleményük, nézeteik kicseréléséhez, bírálatokat, javaslatokat közvetíti a párt és a kormányzati szervekhez. Ezeknek érdekében előadásokat, ankétokat, konferenciákat, vitaesteket kívánunk rendezni. A megválasztott szakosztályok vezetősége rövid időn belül összeállítja programját. Segítséget kívánunk nyújtani ahhoz, hogy az egyesület tagjai megismerhessék a földmérés és a térképészet területén külföldön, de különösen a Szovjetunióban és a baráti országokban elért tudományos eredményeket és azok gyakorlati alkalmazását. Ennek érdekében, meg kívánjuk szervezni a műszaki dokumentációt és az anyagi lehetőségekhez mérten a külföldi tanulmányutakat.

A Mérnöki Továbbképző Intézet átszervezésével a társadalmi egyesületekre, így a Geodéziai és Kartográfiai Egyesületre is, az eddiginél nagyobb feladat hárul. A Mérnöki Továbbképző Intézet ezután szűkebb keretek között, de az eredeti feladatának megfelelően a mérnököknek, csak a magasabb színvonalú továbbképzésével törődik, a szakemberek szélesebb körével, a gyakorlati problémákkal már nem foglalkozik. Ezt a hiányt nekünk kell pótolnunk. Őszintén szólva az egyesületnek több lehetősége is van a műszakiak szélesebb körének továbbképzésére, mert itt nincsenek azok az egyes esetekben számottevő anyagi megterhelések, amelyek a Mérnök Továbbképző előadásoknál természetesen, hogy fennállanak. De könnyebb helyzetben van a továbbképzés terén az egyesület azért is, mert az élet minden területén dolgozó nagy tömegre támaszkodik. Az egyesület keretében az oktatást társadalmi munkaként fogjuk végezni. Az alapszabály szerint minden tagnak kötelessége, hogy ismereteit állandóan gyarapítsa és tudását minél többeknek továbbadja. Azt szeretnénk, hogy az alapszabálynak ezt a pontját az egész tagság magáévá tegye.

A Geodéziai és Kartográfiai Egyesület tudományos egyesület, az egyesület felett a szakfelügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia látja el. Működésével széles társadalmi alapot kíván létesíteni a tudományok fejlesztésére. Azonban nem szabad, hogy ez azt jelentse, vagy úgy értelmezzük, hogy az egyesület feladata csak az elméleti tudományok, a kutató munka támogatása. Nem. Nem akarunk öncélú tudományos munkát végezni. Az elméleti kérdések tárgyalásánál figyelembe fogjuk venni ezeknek gyakorlati alkalmazását. Az ankétokon és előadásokon az elméleti kérdések mellett gy-

akorlati kérdéseket is meg akarunk vitatni. Így már a közeljövőben több ankétot szándékozunk rendezni egyes gyakorlati kérdésekről, többek között az 1:5000-es térképekről is, ahol megvitatnánk gyakorlati használhatóságát. Azt szeretnénk, hogy az egyesület konkrét segítséget nyújtson a gyakorlatban dolgozó geodéták és térképészek számára is. Ennek elősegítésére meg kívánjuk szervezni a műszaki tanácsadási szolgálatot.

A gyakorlati munka jelentőségének elismerését jelenti az is, ha aláhúzom, hogy szoros kapcsolatot kívánunk fenntartani különösen azokkal a rokon egyesületekkel, ahol a gyakorlati munka terén találkozunk. Ilyenek a Hidrológiai Társaság, Erdészeti Egyesület, Mélyépítéstudományi Egyesület, Földrajzi Társulat, Bányászati Egyesület, Geofizikusok Egyesülete és Földtani Társulat.

Úgy tervezzük, hogy a rokon szakmák egyesületével közösen vitatjuk meg azokat a kérdéseket, ahol a geodéta és térképész munkája mint alap szolgál a további műszaki feladatok megoldásához. Úgy hiszem előnyös lesz az is, ha a földmérő jobban megismeri a rokon területeken a térkép iránt támasztott követelményeket.

Külföldön több helyen működnek hasonló szak-egyesületek. Ezekkel az egyesületekkel a MTESZ útján kapcsolatot kívánunk tartani. Műszaki dokumentáció kicserélésével, egymás kongresszusain való részvétellel akarjuk a kiépítendő kapcsolatokat hasznosítani.

Induló, új egyesületünk még nincs abban az anyagi helyzetben, hogy önálló lapot indítson. De erre nincs is szükség. Az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal szaklapjának a „Geodézia és Kartográfia”-nak útján lehetőség van arra, hogy a tagság tanulmányai, kritikái, problémái nyomtatásban is megjelenjenek. A lap szerkesztőbizottságának tagjai valamennyien lelkes tagjai lesznek az egyesületnek is, ezért joggal remélem, hogy a lap az egyesület érdekeit nem fogja figyelmen kívül hagyni. A „Geodézia és Kartográfia”-ban az egyesület hírei számára külön rovatot fogunk nyitni.

Tisztelt Közgyűlés! Úgy hiszem, ma már senki nem vitatja, hogy politikamentesen nem lehet jó munkát végezni. Ma már nyilvánvaló, hogy egy szakmai tudományos egyesület keretében a szakmán keresztül lehet politizálni. Nem állíthatjuk magunk elé azt a célt, hogy a tagság politikai nevelését ellássuk, de feltétlen feladatunk az egyesületi tagok politikai fejlődésének befolyásolása. Ez meg fog mutatkozni az egyesület és a tagság egyes kérdésekhez való hozzáállásában. Hogy csak egy példát mondjak, ez meg fog mutatkozni abban is, miként értettük meg a Központi Vezetőségnek és Minisztertanácsnak a műszaki fejlesztésre vonatkozó levelét. Az egyesület feladatai közé tartozik az is, hogy ilyen fontos feladatokra mozgósítani tudjon.

Tisztelt Közgyűlés! A Geodéziai és Kartográfiai Egyesület munkaterülete elég széles, egymástól elég távol eső specializált szakfeladatokat foglal magában, ezért a tudományos munkát helyesen csak több szakosztály útján tudjuk elvégezni. Az alapszabály szerint három szakosztályt szervezünk: geodéziai szakosztályt, fotogrammetriai és topográfiai szakosztályt, végül kartográfiai szakosztályt.

A szakosztályok vezetősége a közgyűlés által választott elnök és titkár és a szakosztály által a választmányi tagok és tagságból választott 3–4 tag.

Az egyesület legfelsőbb szerve az alapszabálytervezet szerint a **küldött közgyűlés**. Tagjait az egyesület szakosztályai és vidéki szervei választják. A küldött közgyűlés legalább három évenként ül össze.

A közgyűlések közötti időben az egyesület munkáját a választmány irányítja. Választmányi üléseket legalább félévenként kell tartani. A választmány tagjai az elnökségből, szakosztályok vezetőségéből és a közgyűlés által választott választmányi tagokból tevődnek össze.

A választmányi ülések közötti időben az egyesület munkáját az **elnökség** irányítja. Az elnökség tagjai a közgyűlés által választott elnök, társelnökök és alelnökök, főtitkár, főtitkárhelyettes, elnökségi tagok, a fegyelmi bizottság elnöke, a szakosztályok, vidéki és üzemi csoportok elnökei és titkárai.

Az elnökségi ülések határozata alapján a közvetlen irányítást a főtitkár végzi. Munkájáért az egyesület elnökségének és ezen keresztül a MTESZ főtitkárának felelős.

Tisztelt Közgyűlés! Műszaki és tudományos fejlődésünk, tehát az, ami az egyesület célkitűzése, ami egyesületi programunk lényege, ma egy éve még csupán szerény téma volt, a sok országos feladat között. Ma azonban a párt és kormány műszaki fejlesztési határozata után az egész népünk előtt álló legfontosabb feladat.

A Központi Vezetőség márciusi határozata a műszaki fejlesztést az állami munka előterébe, a közvélemény érdeklődésének középpontjába tette. Ez a kérdés ma nemcsak a műszaki értelmiség problémája, az ma egyben pártmunka is. Ha azt mondjuk, már pedig joggal mondhatjuk, hogy a szocializmus építésének korát éljük, mondhatjuk azt is, hogy a műszaki fejlődés korszakában vagyunk. Ma a műszaki tudományok fejlesztése nem csak szűk szakmai kérdés. Soha ilyen lehetőségeink nem voltak, ma megvannak az összes politikai, társadalmi és anyagi feltételei annak, hogy az egész ország erejét összefogva műszaki fejlettségünket a legmagasabb fokra emeljük.

Tisztelt Közgyűlés! Egyesületünk meglakítása ma nemcsak azért időszerű, mert az objektív feltételei megvannak, hanem véleményem szerint kötelező követelmény is. Most már csak rajtunk fog múlni, az egész tagságon, hogy az alakulás előtt mutatott lendületet tovább vigyük, munkánk eredményes legyen és ezáltal betöltsük azt a feladatot, ami szabad hazánk további építésében a reánk eső rész.

*

A vita során sok hozzászólás hangzott el. A MTESZ főtitkárságának nevében Láng Géza főtitkárhelyettes üdvözölte a közgyűlést. Beszélt az Egyesület és a MTESZ kapcsolatáról és biztosította a MTESZ részéről a legmesszebbmenő támogatást. Mint közeli feladatot megjelölte a második ötéves terv megvitatását. Dékány Sándor az Optikai és Kinotechnikai Egyesület, Egyed László a Geofizikusok Egyesülete, Konrád Ödön a bányászok és Bese Vilmos a földtani kutatók nevében üdvözölte az új egyesületet. Megemlítették a rokon egyesületekkel való kapcsolat fontosságát és a közös munkák szükségességét. Fialovszky Lajos felszólalásában hiányolta, hogy az egyesület programjában a geodéziai műszerek fejlesztése nem szerepel. Ismertette a műszerek fejlődésének útjait és javasolta, hogy az egyesület foglalkozzék a műszerfejlesztés kérdésével és a magyar geodéziai műszerek külföldi elhelyezésének lehetőségével. Homoródi Lajos ama reményét fejezte ki, hogy az egyesület működése által jobb lesz a kapcsolat a különböző szervek között és hogy az egyesület útján szorosabbá tesszük kapcsolatainkat a külföldi hasonló egyesületekkel. Szent-Iványi György hozzászólásában kiemelte a MTESZ egyesületei között a jó együttműködés fontosságát. Hajnal Sándor örömet fejezte ki, hogy ma a műszaki munkája elismerést nyert. Összehasonlította a földmérők mai helyzetét a felszabadulás előtti évek nehéz helyzetével. Radó Sándor az egyesület kartográfiai szakosztályának feladatairól szökölt. Detrekői Géza a szolnokmegyei földmérők és térképészek nevében javasolta, hogy az egyesület lapja sűrűbben jelenjék meg. Kéri, hogy valamilyen formában a közgyűlésen elhangzottakat a vidékiek is megkaphassák. Lippich László a mélyépítőiparban dolgozó geodéták nevében élénk tevékenységet ígért. Niklasz László javasolta, hogy Mérnöki Kézikönyv geodéziai részének társadalmi bírálatát rendezze meg az egyesület. Papp Simon felvetette azt a sok feladatot, főleg a gyakorlati földmérés területén, amelyek az egyesület kései megalakulása miatt már régen megoldásra várnak. Javasolja a dokumentáció megszervezését, a külföldi cikkek ismertetését. Szintén javasolta a „Geodézia és Kartográfia” gyakoribb megjelenését. Bezzeg László megemlékezett a fotogrammetria helyzetéről hazánkban és az egyesület feladatairól ezen a téren. Antos Zoltán az alapszabály egyes pontjait tett kiegészítő javaslatot. Májay Péter örömmel üdvözölte az egyesület megalakulását.

A gyűlés kimondta az egyesület megalakulását a MTESZ keretében, elfogadta az alapszabályokat és megválasztotta a vezetőséget.

A megválasztott elnökségben a tisztségeket a következőképpen osztották szét: elnök Váhl Miklós, társelnökök Hajnal Sándor és Tárczy-Hornoch Antal, alelnökök Rédey István és Sébor János, főtitkár Raum Frigyes, főtitkárhelyettes Lippich László, a fegyelmi bizottság elnöke Antos Zoltán, a fegyelmi bizottság tagjai Lóránt Ödön és Pálffy Imre, póttagjai Fábián László, Harkay József és Rédei Tibor, elnökségi tagok Hazay István, Konrád Ödön, Kürti Vilmos, Poronyi Zoltán, Radó Sándor, Regőczy Emil, Szent-Iványi György és Vincze Vilmos.

A szakosztályok vezetőségébe a következőket választották: a geodéziai szakosztály elnöke Homoródi Lajos, titkára Horváth István, a fotogrammetriai és topográfiai szakosztály elnöke Murányi László, titkára Niklasz László, a kartográfiai szakosztály elnöke Irmédi-Molnár László, titkára Takács József.

Választmányi tagok: Bárány Sándor, Bartók Béla, Bence Tivadar, Betkő Éva, Detre László, Dékány Sándor, Dombai Tibor, Fialovszky Lajos, Halász János, Jóny István, Jurák Mihály, Károsi István, Kéz Andor, Koren István, id. Ladányi Jenő, Murányi Tamás, Milasovszky Béla, Milasovszky Géza, Nagy Ferenc, Papp Simon, Pataki Sándor, Rabi István, Renner János, Saly Emil, Scheffer Viktor, Somló József, Szilágyi Béla, Tamás Ferenc, Vincze István és Zimonyi István.

Választmányi póttagok: Balázs László, Bognár Gábor, Hankó Géza, Kertész Tibor, Májay Péter, Nagy Ernő, Szabó Béla, Székely Tibor, Tarján Ferenc, Zajzon Zoltán.

A megválasztott vezetőség nevében Váhl Miklós, az egyesület elnöke a következőket mondotta:

Igen Tisztelt Közgyűlés! Kedves Elvtársak!

Öszintén meghatva mondom köszönetet az elnökség nevében az Elvtársaknak bizalmukért. Alig tudok nagyobb megtiszteltetést egy geodéta számára elképzelni, mint a most kapott megbízást.

A magyar geodézia és kartográfia történetében példátlan esemény a mai. Ilyen méretű társadalmi megmozdulás és összefogás e munkaterületeken még nem volt. Egyesületünk már indulása pillanatában csaknem 1000 tagot számlál.

Igen sajnálatos, hogy ez az igen fontos tudományág és munkaterület nem volt a mai napig a MTESZ keretében képviselve. Egyesületünk mai megalakulása nagy hiányt pótol.

Saját magunk mondtunk le eddig arról az előnyről, amit egy ilyen társadalmi összefogás jelent. Olyan erőről, amelynek rendkívüli jelentősége lett volna a magyar geodézia és kartográfia mind tudományos, mind gyakorlati fejlesztésében, előrevitelében, hazai és külföldi megbecsülésében.

A magyar geodéták és kartográfusok munkája ma sokkal megbecsültebb, mint volt a felszabadulás előtt. A szocializmust építők hadseregében megtalálta helyét és az élvonalban halad. Felszabadulás utáni eredményei úgy tudományos, elméleti, mint gyakorlati téren igen számottevők, alig hasonlíthatók össze a felszabadulás előttiekkel.

E téren az érdem feltétlenül elsősorban ama geodéták és kartográfusok százaik, akik becsületes, jó munkájukkal ezt elérték és a megbecsülést kiérdemelték. Voltak közöttük olyanok is, akik az utóbbi évek munkájával nemcsak hazai, hanem külföldi elismerést is szereztek, különösen a tudományos geodéziában. Tárczy-Hornoch, Hazay és Regőczy elvtársakat külön meg kell említenem. De rajtuk kívül még jó néhányan voltak, akik a magyar geodézia tudományos színvonala emelésében tevékenyen közreműködtek.

Maga az ÁFTH, a magyar geodézia és kartográfia polgári vonalának gazdája is tett egyet és mást a magyar geodézia és kartográfia megszervezésében, fejlesztésében, hazai és külföldi megbecsülésében és a külföldi kapcsolatok kiépítésében és ápolásában. Azonban nem eleget. Most egyesületünkre hárul az a feladat, hogy ezt a tevékenységet kiszélesítse, tovább ápolja.

Az egyesületnek kell megszerveznie, hogy a magyar geodézia és kartográfia itthon megfelelően propagálja

eredményeit; külföldön pedig minden érdemleges geodéziai vagy kartográfiai összejövetelen, kongresszuson, kiállításon képviselve legyen.

Szerény személyem a biztosíték arra, hogy a magyar polgári geodézia és kartográfia hivatalos szerve és az egyesület között a legegészségesebb kapcsolat alakul ki. Az egyesület az ÁFTH-ra mindig számíthat, arra bármikor támaszkodhat. Az ÁFTH is sok tekintetben fog támaszkodni az egyesületre és további munkájához rendkívüli segítséget vár az egyesület megalakulásától.

Egyesületünk vezetőségének legjobb szándékai, erőfeszítései is eredménytelenek maradnak a tagság aktivitása, segítése nélkül. Ezt nagyon erősen hangsúlyozni kívánom. Eredményes munka csak így várható.

Egyesületünk egyik fő célja a geodézia és kartográfia tudományos és műszaki fejlesztése, eredmények ismertetése, szakmai továbbképzés biztosítása. Ezért előadások, ankétok tartására fogja az egyesület a főszínt helyezni és már most kérem kell a tagtársakat, hogy tartsanak előadásokat.

Elsők között jelentkezett Regőczy elvtárs, aki Magyarország új háromszögelési alaphálózatáról és annak munkálatai során alkalmazott új módszereiről beszél. Továbbá Vincze elvtárs, aki a geodéziai műszerek tárgyköréből fog rövidesen előadást tartani. Nagyon kíváncsún tartanám, ha folyamatban lévő felsőrendű szintezésünkről, az országos egységes szint ki-

alakításáról hallanánk előadást. Nem kevésbé fontos volna minél több előadás tartalma fotogrammetriai tárgykörből, mint legújabb térképezési módszerünkről, melyet minél szélesebb körben kívánunk alkalmazni, továbbá a topográfia tárgyköréből. És nem utolsósorban kartográfiai témáról, amely vonalon különösen érezzük az előadások hiányát.

Itt jelentem be, hogy az ÁFTH szeptemberben geodéziai és kartográfiai kiállítást rendez, melynek előkészületei már eléggé előrehaladtak. Most, hogy egyesületünk megalakult, ennek a kiállításnak rendezésébe, patronálásába, propagálásába be kell kapcsolódnia.

Eltársak! Új egyesületünkben igen fontos feladatunk pártunk politikájának segítése, ismertetése, kormányzatunk határozatait végrehajtásának biztosítása, ötéves tervünk sikeres végrehajtására való mozgósítás a magunk területén. Ezeket keresztül közvetlenül kapcsolódik be egyesületünk a szocializmus építésébe, új, boldogabb, békés élet kialakításába hazánkban.

Mikor az elnökség és a magam nevében megegyeszer megköszönöm az elvtársak bizalmát, ígérem, hogy minden tudásunkkal, minden erőnkkel az egyesület felvirágztatásán fogunk fáradozni és ehhez ismételtén a tagtársak segítségét kérjük.

Ezzel a Geodéziai és Kartográfiai Egyesület alakuló közgyűlését bezárom.

Raum Frigyes

SZAKIRODALOM

Mérnöki kézikönyv I. kötet Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1955.

Örömmel vesszük tudomásul a *Mérnöki kézikönyv* első kötetének megjelenését. A négy kötetre tervezett kézikönyv hasznos tanácsadója és segítője lesz valamennyi tervező, kivitelező és kutató mérnöknek. Ezért hálával adózunk dr. Palotás László egyetemi tanárnak, hogy több mint egy évtizedes kitartó munkásságának eredményeként kezünkbe adta ezt a könyvet, mely gazdag gyarapodást jelent szakirodalmunknak.

Az első kötet 1100 oldal terjedelemben közel 4000 fogalmat tárgyal. Értékét lényegesen emeli a 950 magyarázó ábra és a számtalan, igen értékes adatot tartalmazó táblázat. A kötet egyes fejezetei olyan részletesen tárgyalják az alaptudományokat és a mérnöki foglalkozással összefüggő egyéb tudományágakat, amilyen részletes ismeretet az általános tájékozottság és a mérnöki munka szakszerűsége megkíván.

Az egyes fejezetek részletesebb ismertetésére nem kívánunk kitérni, elegendőnek tartjuk az egyes fejezetek terjedelmét közölni. Ebből következtethetünk azok tartami értékére. A kézikönyv első kötetének fejezeti beosztása az alábbi:

Matematika 278 oldal.

Ábrázoló geometria 33 oldal.

Fizikai fogalmak, mértékegységek, táblázatok 69 oldal.

Mechanika 230 oldal.

Kémiai alapismeretek 21 oldal.

Geológia 68 oldal.

Építőanyagok 284 oldal.

Geodézia 99 oldal.

Függelék 5 oldal.

Nehéz lenne párhuzamot vonni az egyes fejezetek tartalmi értékét illetően, de úgy véljük, ki kell emelnünk a „Mechanika” című fejezetet. Ez a fejezet mélyrehatóan foglalkozik a statikai, kinematikai, kinetikai és szilárdságtani kérdésekkel. Értékes része a kézi-

könyvnek az „Építőanyagok” című fejezet. Itt feleletet kapunk valamennyi építőanyag: terméskövek, égetett agyaggyártmányok, beton, különféle fémek, fa, üveg, továbbá a falazó-, vakoló- és burkolóhabarcsok, különféle kötő- és szigetelő anyagok, valamint a mű- és segédanyagok lelőhelyeire, előállításukra, fizikai, kémiai és mechanikai tulajdonságaikra vonatkozó kérdésekre.

A legnagyobb elismeréssel kell írunk a könyv szerkezeti felépítéséről, tartalmáról, terjedelméről és izléses kiállításáról. Úgy véljük, a kézikönyv első kötetével a szerkesztő elérte célját, mert ez a könyv a szerkesztő szavaival élve „eredményesen fogja szolgálni mérnökeink műszaki kultúrájának fokozását, építőmunkájuk megkönnyítését, iparunk színvonalának emelését és ezen keresztül népgazdaságunk további gyors fejlődését”.

A szerkesztő felkérésének kívánunk eleget tenni azzal, hogy rámutatunk a bennünket közelebbről érintő „Geodézia” című fejezet hiányosságaira és hibáira. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy ez a fejezet nem elégíti ki teljes mértékben a szerkesztő előszavában olvasható alábbi megállapítást. „Nem levezetéseket, elméleti és gyakorlati részletes indoklásokat kívánunk a tárgyalt anyagban adni, hanem közölni mindazokat a legfontosabb tudnivalókat, következtetéseket, gyakorlati utasításokat, táblázatos összeállításokat, képleteket, számítási segédleteket stb., melyeknek alapján a mérnök minden őt érdeklő szakkérdésre kielégítő választ kaphat, felmerülő feladatát a kézikönyv segítségével szakszerűen és korszerűen megoldhatja.”

Az idézett fejezet egyszerű átlapozásával megállapítható, hogy az abban tárgyalt mérési eszközök és módszerek egyáltalában nem nevezhetők korszerűnek. Számtalan, ma már csak a múzeumokban található eszköz (pl. léchajlasmérők, különféle szögdioptrák és szögtükrök stb.) sorol fel a kézikönyv.

Ugyancsak helytelen, hogy valamennyi számításnál az egyetemi tankönyvekben található és tisztán